

Хӑнты ясӑн

Основана
1 ноября 1957 года

29.01.2026
№2 (3686)

«Касум ёх» тӕхи 35 ола йис

6 »

«Касум ёх» тӕхийн рӕпитты хӕннехуятӕт Ёмвоша «Торум Маа» музея юхӕтсӕт. П. Молданов верум хур

Мӕшӕт ямӕлды
тӕтӕн хоп
олӕнӕн лупӕс

» 3

Ар ол
нявремӕт пида
рӕпитӕс

» 10-11

Нянь
еӕта
пӕталые

» 15

Мәшәт җмәлты түтәң хоп оләңән лупәс

Ван хәтлуп тыләшн Ёмвошн «Югра» нә-муп тәхи хуца айкеләт әкәтты хәннехуятәт «Югорский центр профессиональной патологии» тәхи вән тохтур, округ Дума депутат Николай Ташланов пида вәйтантийдәсәт.

Сырыя вән тохтур ики айкел верәс, муй ширн тәм юхи хәшум олн хәннехә мәшәт җмәлты «Николай Пирогов» түтәң хоп округев луватн сыр-сыр ай кәртәта җңхәс па кәши-мәш тайты ёх арта-ләс. Шәлта лүв путәртәс, мәш җмәлты тәхелн вәл-ты тохтурәт тәл пураитн ишиты вән машинаитн округев луватн җңхләт па мәшәң хәннехуятәт лекшитләт.

Н. Ташланов ясәт ширн, тәм мәнум ол дыв Югра мүй мәш верәт җмәлты департамент тәхи поступсәт вүйом хуватн тәса рәпитсәт. «Николай Пирогов» түтәң хоп па тывелт-тухелт машинаитн җңхты пәльница хота тәм юхи хәшум ол араттелн 23 шурәс хәннехә юхтыйдәсәт.

Нәл шурәскем хәнне-хә хув тәхийн омәсты ай кәртәтн вәсәт. Ши хәннехуятәт, вән тохтур хә верум айкеләт ширн, хәнтәта па вухәята лүң-тәсләт. Тәм 2025-мит олн мәшитты хәннехәйт 47 шурәскем пүш кәши-мәш верләл ванлтайты лыв хуцәла җңхсәт. Ши вер пәта арсыр тохтурәт араттелн 89 шурәс лабораторной исследованиа вер ләщәтсәт. Мет шопәң, җмкәм арат функциональной

диагностика па эндоскопической вантупсы ширн округев хәннехуятәт хуца мәшәт арталәсәт.

Тәм ол округев арсыр вән тохтурәт хув тәхетн омәсты 114-кәм кәртән вәсәт па мәшәң хәйт-нәңәт пида рәпитсәт.

Тәп «Николай Пирогов» түтәң хопн 23-кәм ай кәрта җңхсәт, вантә, шив па ширәтн юхәтты ишипә ән рәхл. Шәлта хув тәхийн омәсты 27-кәм ай кәрта тәп тәл әшәт хуват тохтурәт вән машинаитн питты веритләт. Ши вер тумпийн ишиты машинәин тәм ол кимит пүш хуятәт мәш вантты па җңхсәт.

Муй хурасуп поступсәт тәм юхи хәшум ол тохтурәт вүсәт, ши утәт хулие-ва түңширәңа, тәлаңтелн тәмхәтл дыв ләщәтсәт.

Елды Н. Ташланов путәртәс, тәм йисн күш ай па күш вән тохтур ёхлүв иши хув тәхийн округев луваттйин омәсты ай кәртәтн мосләт, вантә, Югра мүйн 59-кәм ай кәрт вәл.

Шәта пәльница хотәтн фельдшера вәндтылум ай тохтурәт тәп рәпитләт па ши пәта тывелт-тухелт түтәң хопн па машинаитн җңхты терапевт хуятәт ишиты шеңк мосләт. Ин юхи хәшум ол округев луватн вәлты ар пәләк

Н.В. Ташланов. В. Енов верум хур

хәннехә эндокринной па сәм мәш верәт тәты тохтурәт хуца җңхләт. Ши мәшәт, вантә, иса хуятәт хуца вәлләт. Ши тумпийн онкология мәш вер аршә-ка йис. Тәп ши пәта шурәс ветсот хәннехә кимит пүш тохтурәтн җмсыева вантты ин вүтыщәлйит.

Тәм ол, дыв тумпелн, 441 хуят ишиты арсыр кәши-мәш верләл кимит пүш арсыр вән вошәтн вәлты пәльница хотәтн җмсыева арталәты питлйит. Шит па, Николай Ташланов ясәт ширн, вулаң вән вер.

Лапәт пүш тохтурәт санавиация тухләң хопәтн арсыр ай кәртәта тәтылясйит, хута хәнне-хәйт шәңкәп вевтам мәшәтн юхтыйлсйит па сора дывел җмәлты мосәс.

Вән тохтур хә путәртәс, тәм ол вүш эвәлт мүй округевн «Святитель Лука» йилуп вән түтәң хоп рәпитты питл. Тәнял вүш эвәлт ши пәльница хоп җмсыева ләщәтсы. Шәта сыр-сыр тохтурәт пәта мосты хотәт түңширәңа версйит, ләлн кашәң шив юхтыйлты мәшәң хәннехә әмәщ лекшитты ат вәс. Шәлта ши түтәң хопн тәтыляты тохтурәт пәта җмсыева вәлты па түң-ширәңа рәпитты ширәт немасыа ләщәтсйит.

Ши түтәң хоп, рүщ ширн лупты ки, многофункциональной тывелт-тухелт җңхты поликлиника тәмхәтл лүңтәсл. Ши хоп кәт йитуп ширн версы.

Шәлта, хән мәшәң хәйт-нәңәт нух мәнты муй илды вухәлты ән веритләт, ши ут хуца лифт нәмәң нурум вәл, мәта ут унтасн илды муй нухды җңхты рәхл.

Мәш җмәлты хот йит, рүщ ширн «Скорая помощь» шәта па немасыа версы. Ләлн округев луватн хув тәхийн омәсты ай кәртәтн вәлты хәнне-хуятәта тохтурәт арсыр мәш верәтн җмсыева па сора нәтты ат веритсәт.

«Николай Пирогов» катра түтәң хоп тәм 2026-мит олн ишиты йилпатлы, ләлн шитн ишиты елды пәла тохтурәт ай кәртәт хуваттйин ат тәтылясйит па ләлн округевн вәлты мир сыр-сыр мәш верәт эвәлт ат җмәлтсәт. Тәм хоп «Святитель Лука» түтәң хоп иты арсыр йилуп мосты хот йитәтн па шүңкәтн елды җмсыева ләщәтлы, ләлн мәшәң ёх-лүва кәши-мәш җмәлты әмәщ ат вәс.

Путәр хәншәс:
Владимир Енов

Мӑнум олн округ дума юхи хӑшум мирхот вӑс

Ван хӑтлуп тыдӑш 23-мит хӑтлӑн мӑнум ол округ дума юхи хӑшум 53-мит мирхот вӑс. Ши елпийн арсыр комиссияйт хуши рӑпитты депутатӑт мосты верӑт нух вантсӑт па итӑх поступсӑт йилпатты муй па йилуп поступсӑт вӑты олаӑн непекӑт хӑншӑт.

Округ шуши мир Ассамблея мирхот

Ван хӑтлуп тыдӑш 21-мит хӑтлӑн округ шуши мир Ассамблея депутатӑт мирхот вӑс. Шит тӑм тӑхи кӑща лӑкӑр хӑ Руслан Проводников тӑс. Тӑмхӑтл нӑл вер нух вантсӑ.

И вер – шит «О поддержке СМИ, издаваемых (выпускаемых) на языках коренных малочисленных народов в Ханты-Мансийском автономном округе – Югре» немпи поступсы йилпатты. Хӑнты па вухаль ясӑнӑнӑн етты газетӑнӑн рӑпитты айкелӑт ӑкӑтты ӑх пӑта тыдӑш вух вӑншӑка верты. Шит рӑт ясӑн тӑйты вер пӑта 25 процент юкана 80 процент арат вух сухупӑты мосл.

Немасыя поступсы йилпатсы, лӑдн район муй па вош кӑшайт «Устойчивое развитие коренных малочисленных народов Севера» поступсы ширн вӑлӑн ӑха тащ тӑйты па шуши мира вӑндтӑйлты пурайн вӑлды-хӑлды хот пӑта сухупӑты вухн ат нӑтсӑт.

Депутатӑт хӑл велпӑс-лӑты поступсы йилпатты олаӑн ищи путӑртсӑт.

Юхи хӑшум артӑн ийха нӑмӑссӑт, муй ширн 2026-мит олн рӑпитты питлӑт.

Щӑлта Р. Проводников депутатӑта Йилуп ол ӑмӑнхӑтл постӑты пӑта ӑм ясӑт лупӑс, лӑдн тумтака ат вӑсӑт, ищиты округ мир

Шуши мир ассамблея мирхот пурайн

пӑта апрӑна ат рӑпитсӑт.

Округ дума 53-мит мирхот

Ши пурайн депутатӑт 38 вер нух вантсӑт, 29 поступсы па 8 постановление ут вӑсӑт.

Мет сыры йилуп поступсы вӑсы, лӑдн округ думайн и депутат аршӑка ат йис, шиты 19 вӑс, хӑс депутата йил. Тӑм поступсы 2026-мит ол тӑнлуп тыдӑш 1-мит хӑтлӑн рӑпитты ол-нитӑл. Округ кӑшайт па депутатӑт пиресты вер тӑты тӑхи ӑх лупсӑт, интӑм Югра мӑвевн 1169 062 хуят пириты веритлӑт.

Мирхотн поступсы вӑсы, интӑм 2022-мит ол васы мӑнты тыдӑш 1-мит хӑтл вӑш ӑвӑлт 2023-мит ол лыпӑт хойты тыдӑш 1-мит хӑтл вӑнты Россия мӑвев оборона министерства кӑшайт пидӑ и «Кашащты непек» хуща ӑш пос пунсы па лӑлясты мӑнум ӑх ищи «ветеран боевых действий» нӑмӑн мӑлӑйт па дыв нӑтупсы вух ӑша

холумлӑт.

Поступсы вӑсы, лӑдн «Расту в Югре» вухӑн мойлупсы тӑп Россия мӑвев гражданства тӑйты ӑнқи муй ащи няврема мӑты. Ин ши мойлупсы хӑс шурӑс шойт вӑша йил.

Тӑм мирхотн поступсы вӑсы, автобусн билет непек такды ӑнхты ӑх 3 шурӑс штраф вухн пундӑйт. Хӑннӑх кимит пӑш шиты мӑнл ки – 5 шурӑс шойт вухн пунды.

Думайн поступсы вӑсы, лӑдн районӑт муй вошӑт кӑшайт «Устойчивое развитие коренных малочисленных народов Севера» поступсы ищи ат тӑсӑт. Субсидия нӑтупсы вух олаӑн путӑртсы, шитӑт ши верӑта мӑнлӑт:

- ◆ вет ол и пӑш вӑнт шушетн мосты хотӑт, кӑраль па па утӑт омӑсты пӑта;
- ◆ мосты хопӑт па па технической утӑт лӑтты пӑта;
- ◆ и пӑш 15 вӑлды лӑтты

пӑта (и вӑлды – хӑс шурӑс шойт);

- ◆ велпӑс утӑт пӑта сухупӑты вера;
- ◆ ай кӑртӑта юхтум шуши айлат непекӑн ӑха мосты утӑт лӑтты пӑта и пӑш 300 шурӑс шойт вух;
- ◆ пушкан ӑвӑлт нӑл ӑсӑлды вӑндтӑйлты пӑта ӑн шурӑс шойт вух; «Бурӑн» муй ай машинайт ӑнхты вера вӑндтӑйлты пӑта 19 шурӑс шойт па моторӑн хопн муй па па хопн ӑнхты вера вӑндтӑйлты пӑта 22 шурӑс шойт;
- ◆ нюхи, хӑл, воньшумут ӑвӑлт ӑплӑн лӑтутӑт верты пӑта потум, каврум йицк, нуви тӑт мӑты верӑт пӑта 75 процент арат вух сухупӑты питлӑ.

Мирхотн хӑнты па вухаль ясӑнӑнӑн етты газетӑнӑн олаӑн поступсы йилпатсы. Ин тыдӑш вуха рӑт ясӑн тӑйты пӑта 80 процент арат сухупӑты питлӑ.

Юхи хӑшум артӑн округ дума кӑща хӑ Борис Хохряков депутатӑта рӑпатаел пӑта вӑн пӑ-машина лупӑс:

» Тӑм ол 12 мирхотн 128 закон па 400 мултас поступсы вӑсӑв. Аршӑк поступсы СВО хуща лӑлясты па дыв щемьяйла олаӑн вӑсӑв. Ин Югра мӑвевн дыв пӑтӑла 40-кӑм арсыр поступсы рӑпитл.

Наталья Западнава лупӑс:

» Ин шӑкащты няврем тӑйты пӑта 19 шурӑс шойт сухупӑты питлӑ. Вӑндтӑйлты пура вӑнты ши няврем тӑм вух ӑша холумты питл. Югра мӑвевн социальной вухӑт иса вӑншӑка йилӑт.

Путӑр хӑншӑс:
Людмила Гурьева

Югра мўвн тынесты-лэтэсты хэр вэс

Ван хэтлуп тылэщ 11-мит хэтэдн Ёмвошн Экспоцентр немуп тэхийн XXX-мит пўш «Югра мўв тынесты-лэтэсты хэр» мәнэс. Лыв щирладн рэпитты хәннехуятат ван хэтлуп тылэщ 11-мит хэтл вўш эвэлт па иса 14-мит хэтл вэнты щив сыр-сыр летутат ел тыныты пата тэсэт, щит арсыр хотэң войт нюхет, Ас па юхан хўдэт, воньшумутат, еплэң мавэт, есум йиңкэт па ар щирн палум нянят. Тэмэщ тынесты-лэтэсты хэр тэм кўтн округев 95-мит ода питум ёмэңхэтла вэн кэщайтн немасыя юкэнтсы.

«Югра мўв тынесты-лэтэсты хэр» хуца мэт олаң хэтэдн округев кэща хэев Руслан Кухарук вэс, тэмиты ийха а́кташум хәннехуятата ям вўща ясаң тэс:

» Ешэ́к хэйт па неңэ́т, тэмхэтл Югра мўвевн XXX-мит пўш тынесты-лэтэсты хэр версўв. Тыв сыр-сыр летутат па пурмэсэ́т лэщэ́тты хәннехуятат иса 267 округ луватн вэлты тэхет эвэлт юхэ́тсэ́т. Лыв тумпелн Донецкой Народной Республика эвэлт ищиты тынесты ёх мўң хуцева арсыр летут-пурмэс тэсэ́т.

Ма щиремн, нын шеңк мосты вер округ хуца вэлты-холты ёхлўва верлэ́ты, нын рэпатайн унтасн мўң арсыр летутат, пурмэсэ́т тата муцаттыя веритлўв.

Мўцева э́мэщ вантты, Югра мўвевн вэлты хәннехуятат яма рэпитлэ́т па щи пата кэщайтн тынэң мойлупсэ́тн катлуптэ́дыйт. Тэмхэтл лыв лэщэ́тты летутлэ́л-пурмэсэ́л э́нтэ тэп округев муй Россия хўваттэ́йн вэлты мўвэ́тн мосман тэ́йдыйт, щи утэ́т ямсыева па хон пелкэ́тн ищиты ше́ңк сэ́мэңа лэтэ́дыйт. Ма тэм кўтэ́тн Югра мўвев арсыр тэхетн рэпитты кэща ёхлўва ям вўщайң ясэ́т китлум па лэңхалум лупты, хуты лыв унтасэ́лн сыр-сыр летут-пурмэс кашэ́ң пўш еплэ́ңа па тўңширэ́ңа, мосты аратке́м иса верла. Щит пата мўң тынесты-

Округев хәннехуятат тынесты-лэтэсты хэр пўншты елпийн. В. Енов верум хур

лэтэсты тэхев ин ташэ́ңа па хурамэ́ңа вантэ́сл!

Округ кэща хэ ясэ́т юпийн «Роскачества» тэхи кэща лэңкэр хэ Александр Чумак тынесты-лэтэсты пата сертификат не́пекэ́т ар тэхетн рэпитты кэща ёха катлуптэ́с. Щиты щимэ́щ поступсы щирн верум не́пекэ́т мэсы́йт: «Саранпаульская оленеводческая компания», «Регион К», «Ягоды Югры», «Биоскан» рэпитты тэхет па «Киндал» па «Соболь» рэ́т щирн тэ́йты шуши мирэ́т общинайңа́н.

Мосл лупты, хуты тэмхэтл Саранпауль вош вўды ташэ́т тэхийн рэпитты не Наталья Толсто́ва путэ́ртэс:

» Мўң тэм пўш тыв ар вўды нюхи тэсўв. Щэ́лта вўды нюхи эвэлт верум

«тушэ́нка» карты хушапэ́т, мэ́та утэ́т иса Ялуторовск вошн лэщэ́тлэ́ыйт. Щитэ́т тумпийн па шуши мирэ́т хурамэ́ң лэмэ́тты сухэ́т па тыв тыныты тэсўв. Саранпауль воше́вн вўды сухэ́т, кеплэ́т эвэлт лэмэ́тсхэ́т кашэ́ң пўш мўң неңлўв тэ́са па хурамэ́ңа ё́нтлэ́т. Щэ́лта щи сухэ́лэ́н «Паульн ё́нтум сух» хэ́ншлэ́т. Вўды сухлўв тумпийн мўң неңлўв сорт па панне́ сухэ́т эвэлт ищиты сыр-сыр сух па ай пурмэ́сыет ел тыныты щира тэ́са лэщэ́тсэ́т.

Щэ́лта щи не юпийн Касум мўв вўды ташэ́т кэща хэ Александр Войтехович тэмиты лупэ́с:

» Мўң ищиты тыв арсыр вўды нюхи тэсўв. Щи тумпийн вейт-ке́ншэ́т, буркайт па арсыр ё́шн верум хэ́нты мир пур-

мэсыет. Тэ́та мосванэ́н вўлэ́т хурсўв па щи нюхет ищи кўрумн ел тынысўв. Ма щиремн, тэмэ́щ тынесты-лэтэсты хэрэ́т шуши мирэ́та кўш катра, кўштэмхэтлше́ңк мослэ́т!

Юхи хэ́шум кўтн мосл лупты, хуты тынесты-лэтэсты хэр тэ́та нэ́л хэтл мэ́р мэ́нэс. Щи пурайтн сыр-сыр летутэ́ң па пурмэ́саң ванлупсэ́т версэ́йт па нух питум хәннехуятат арсыр мойлупсэ́тн округкэ́щайтн катлуптэ́сыйт. Ёмвошн вэлты хэ́йт-неңэ́т кашэ́ң хэтл мэ́р тыв яңхэ́т па лывела летутэ́т-пурмэ́сэ́т округев луваттэ́йн вэн кэщайтн верум тэмэ́щ тынесты хэрн лэ́тсэ́т.

Путэр хэ́ншэ́с:
Владимир Носкин

www.khanty-yasang.ru

Хӕнты мирев поэт Роман Ругин хӕншум щимӕщ лӕӕтар тӕм вӕн научной мирхот «Программа» непек олӕитӕл. Щит ван хӕтлуп тыдӕщ 11-12-мит хӕтлӕӕӕн Ӕмвошн «Музей геологии, нефти и газа» хотн вӕс. Тӕм вӕн мирхот округ правительства, Ас-угорской научной институт па Югорской научно-исследовательской институт информационной технологияйт ӕх унтасн лӕӕӕтсы. Россия мӕвтӕл мир научной мирхот «Год исторического наследия» ол па округев 95 ол постӕты пӕта версы.

Рӕт ясӕӕ, вӕлупсы: йис пура вӕш эвӕлт тӕм пура вӕнты

Хӕнты ясӕӕ

Хӕн хӕлдум ма
хӕнты ясӕӕ,
Ищимет хӕтлупмӕтл най...
Лоньщ кӕша сот
нӕм лӕв тӕйл,
Сот щирн нӕхӕмла
йиӕкен...

(Роман Ругин)

Мӕт сыры округев 95 ол постӕты пӕта ай кина альсы, муй щирн няврӕмӕт рӕт ясӕӕ вӕнлӕтӕты мосл. Щит «Хӕтл» немпи хӕнты-вухаль мирӕӕн театр ӕх па «Лылӕӕ союм» няврӕмӕт юнтсӕт.

Округ кӕща лӕӕкӕр не Елена Майер вӕща верӕс па лупӕс, лӕлн мирхот яма ат мӕнӕс. Щи юпийн вухаль ясӕӕ корпус верум ӕха ишӕкты непекӕт ӕша мӕс.

Россия мӕвев арсыр мир верӕт тӕты федеральной агентства кӕща хӕ Станислав Бедкин па арсыр ясӕӕт «Яндекс» хуца пунты вер тӕты хӕ Александр Болховитянов онлайн щирн вӕща версӕӕн.

Округ шуши мир вӕлупсы лавӕлман тӕйты уполномоченной не Людмила Алфӕрова рӕт ясӕӕт лавӕлман тӕйты па елды тӕты рӕпатайт пӕта вӕнлӕтӕты верӕт лӕӕӕтты департамент па Ас-угорской институт ӕха вӕн пӕмаципа лупӕс.

Тюменской областной дума депутат не Надежда

Алексеева вӕща верман ишӕкты непекӕт па тынӕӕ мойлупсӕт информационной технологияйт Югорской научно-исследовательской институт, «Хӕнты ясӕӕ» па «Луима сӕрипос» газетайӕӕн редакция па Ас-угорской институт ӕха мойлӕс.

Информационной технологияйт Югорской НИИ кӕща хӕ А. Мельников «Национальный корпус мансийского языка» немпи вер олӕӕӕн ай тӕс:

» 2017-мит олн ма нумӕсн юхӕтсаюм, муй щирн математической модель иты мулты ясӕӕ пунты. 2019-мит олн ЮНЕСКО научной мирхот пурайн ма щи олӕӕӕн лупсум. Щи пурайн щӕта ӕкмум мир велщи вухаль ясӕӕ корпус верты олӕӕӕн путӕртсӕт. Щиты айлтыева лӕӕӕтты щи питсӕв.

2023-мит олн «Корпус мансийского языка» верты щи олӕӕтсӕв. Па мир ясӕӕт миллион ясӕӕ кӕр эвӕлт

Научной мирхот тӕвум ӕх корпус верты питсы. И нумса юхӕтсӕв – вухаль ясӕӕ 300 шуӕс ясӕӕ кӕр эвӕлт корпус верты. Мӕӕ немасыя портал версӕв, щӕта мет вулаӕ – щит «Языковой центр», щӕта «Вухаль ясӕӕ корпус». Ин вухаль ясӕӕӕн 300 шуӕс ясӕӕ кӕр хӕншсӕв.

«Переводчик мансийского языка» версӕв, щӕта рӕӕщ ясӕӕ эвӕлт вухаль ясӕӕ тулмащӕтты рӕхл па юхлы. Мосл лупты, ипӕлӕӕ вухаль ясӕӕӕн «Яндекс. Переводчик» тывӕс. Ешавӕл ийха кӕрӕтлӕв па и тулмащӕтты ут питл.

Щи пурайн мӕӕ «Словарь» версӕв. Мӕт вулаӕ – мӕӕ Аги эвие версӕв – щит нумсӕӕ сервис, щит рӕӕщ «Алиса» хурпи. Аги эвие рӕӕщ па вухаль ясӕӕӕн путӕртты хошл, лӕвӕл арсыр верӕт олӕӕӕн иньщӕсты рӕхл, лӕв мӕӕ сайтӕвн хӕншум айкелӕт олӕӕӕн вӕятл, моньщӕт хӕншты па моньщты хошл. Щиты лавӕлты

вӕнлӕтӕйдыт эви олӕӕӕн моньщ хӕншӕс.

Юхи хӕшум артӕн вухаль ясӕӕ корпус верты ӕха вӕн пӕмаципа луплуп – ин веккӕши вухаль ясӕӕ лылӕӕа хӕшл.

«Вухаль ясӕӕ корпус» вӕн вер тӕты не Н. Алексеева ай тӕс, муй щирн тӕм вер мӕнӕс:

» Интӕм Россия мӕвевн 136 ясӕӕ лавӕлты мосл. Тӕм ол «Стратегия национальной политики РФ» вӕн поступсы вӕсы, щи ӕхтыйн Россия мӕвев арсыр мирӕт йис вӕлупсы па ясӕӕт така лавӕлты мосл. 2023-мит олн «Цифровой корпус мансийского языка» верты олӕӕтсӕв. Щит пӕта мет ар унтас ӕл вухаль мир тӕс – мет сыры вет хуят, щӕлта 65 хуят рӕпитсӕт. 15 шуӕс ясӕӕ кӕр верты олӕӕтсӕв, ин рӕӕщ па вухаль ясӕӕӕн 300 шуӕс ясӕӕ кӕр тӕйлӕв. Ин цифровой словарь пӕта хурӕт верлӕв. Интернет хуца вухаль ясӕӕӕн хӕншум путрӕт вӕсӕв, мет ар «Луима сӕрипос» газета эвӕлт.

Тӕм вӕн мирхот кӕт хӕтл мӕр арсыр секцияйт, ӕӕта пӕсан лӕӕӕтман вӕсӕт.

Юхи хӕшум хӕтлӕн уша версӕт, муй щирн тӕм мирхот мӕнӕс.

Путӕр хӕншӕс:
Людмила Шульгина

Касум музей хуши

Вўлең ёх ёмәңхәтл пурайн, 2016-мит ол

«Касум ёх» нәмуп тәхи тәм ол, 35 ола йис

Тәм йилуп ол тәлн «Касум ёх» нәмпи катра пурмәсәт әкәтты па шавиты хот 35 ола йис. Щимәщ хот пүншты 1991-мит олн Ас хәл-ты нуви тыләщн нумәс версәт.

Олаңмит кәщая Андрей Александрович Ерныхов йис. Лўв хәнты йис вәлупсы яма вәлдә. Па лўв яма арсыр хәнты пурмәсәт верты хошл па айлат ёх ши вера вәндәл. Интәм лўв пурмәсәт әкәтты па тайты хота ар нәтупсы верл. Ванләл, муй иты ай хоп, арсыр пурмәсәт верты. Мира хәнты мир вәлупсы олаңән путәртәл. Пўпи якты хот верәнтыйл, щәта лўв ёмәң арәт арийл. Щәлта па ар нәтупсы версәт: Екатерина Николаевна Тарлина, Нина Макаровна Касина, Аксинья Григорьевна Ерныхова, Татьяна Тихоновна Тебетева, Екатерина Максимовна Лозямова, Зоя Дмитриевна Тарлина, Татьяна Павловна Аликова.

Лыв хурамәңа па тәса ёнтум пурмәсәл интәм

ёнтты неңиет вантләт, муй вўрн щит верты мосл.

Щәлта Ольга Григорьевна Першина, Евдокия Алексеевна Задорожных кәщая вәсәң, лын хўвн әнтәма йисәң, па вошәң мир нәмләт, лын ям верлән еллы мәнләт.

Мўң касум мўвевн арсыр мир вәлдәт, хәнтәт, сәранәт, ши мир вәлупсы ищи ар па пурмәсәт, моньщәт әкәтләт па ши мир вәлупсы олаңән путәртләт. Олаңән музей хотәт кәртәвн Амня па пеләкн омәссайт. Лўңән щив хопн, тәлн – хута кўрн, хута тўтәң хопн яңхсәт. Сўсн па товийн лавәрт вәс, щив яңхты пищ әнтәм вәс.

Ши пурайн 400-кәм арсыр пурмәс вәс, шеңк йис пурмәсәт, лер эвәлт верум хушапәт, арсыр

тәйты хәншәң сухәт, арсыр пўнәң ләмәтсухәт па тунты эвәлт верум пурмәсәт.

Шеңк лавәрт юхан шәпи яңхты вәс, щәлта касум пелка тәты нумәс версәт.

Администрация миюм нәтупсы вухн па йилуп хотәт омәссайт, 2013-мит олн ши йилуп хота ши касәлсәт.

Ин йилуп музей хәрийн 17 арсыр хот, шуль хот, моньщи хот, нянь верты кәр, лупасәт, вўды пәшас омәсәт.

Кўрәң әш хуца сәсы, тўт юх пай версәт, щухаләң ай хот омәсәт.

Николай Анатольевич Тасьманов, Яков Михайлович Аликов, Яков Никифорович Тарлин – каркам хәйт юхтыйлсәт па арсыр нәтупсы музея версәт.

Пурмәсәт тыныты пәта ай хот омәсәт. Ёмәңхәтләт пурайн арсыр пурмәсәт па ләтутәт щәта тыныылләт.

Музей кәрт хәрийн арсыр ёмәңхәтләт верләт, щит вурна хәтл, хўл вәлты ёх ёмәңхәтл. Вўды лавәлты ёх ёмәңхәтла музейн ар мир әктәшийлләт, ләлн кәсупсы вантты.

Тәм музей омсум вә-рәтн ар хәннәхә нәтсәт, хуйтат катра хурәт, пурмәсәт музея мойләсәт, итәх хәнты хотәт омәсәт, лывела вән пәмәщипа ясәң луплўв. Мира ванлә-ты мосл, муйсәр хәнты мир вәлупсы йистәлн вәс.

Тәм йисн вәлты пу-райн катра пурмәсәт ла-вәлты тәхи – щит әнтә тәп культура тәхи, щәта рәпатнекәт йилуп щирн йис вәлупсы, пурмәсәт лавәлты вәндтыйлләт.

Путәр хәншәс:
Светлана Рандымова

Опращлұв тўрсый Югра мўев сām хуца

Шимāщ хурамāң нем фестиваль тāйс, мāта ут ван хāтлуп тылāщ 13-мит хāтлāн Нягань вошн округев 95 ол постāты пāта лāщāтман вāс. Щит Нāх вошāң «Югра лылнуптāты» тāхи кāща не Наталья Есаулкова (Яврова) верāс, лўвела вāн пāмашипа ясāң путāртлўв.

Нāх вош апрāң имет

Еплāң летут лāщāтсāт. Л. Гурьева вўюм хурāт

Шив мўң вошев эвāлт «Ёмвош ёх» нēмпи ариты-якты тāхи нēңāt, вухаль нарāсты хā Владимир Меров, вē-рāнтты нēңāн Надежда Пшеничникова па Юлия Гришкина яңхсāt.

Мет сыры вандтупсы лāщāтсы, тāта шуши мир нēңātн верум арсыр хурамāң пурмāсāt па еплāң летутāt альман вāсāt.

Нāх вошāң дума кāща хā Василий Меркулов, депутатāн Александр Архипов па Осман Имамерзаев вошāң па мойң мира вўща ясāт путāртсāt. Лыв āкмум ёха вāн пāмашипа лупсāt, хуты лыв Югра мўв шуши мир йис вәлупсы па рāt ясāт лавāлман тāйлāt.

Елды етнхот олңитсы. Манстāр район Приобье кāрт эвāлт «Клубок. Ок» тāхи (кāща нē: Оксана Лихацкая) нявремāt хāнты па вухаль мирңāн хāн-

шет пила тўюм хурамāң лēмāтсухāt вандтāсāt.

Нāх вошāң пух Тимофей Проскуряков нарāс юхн хурамāңа юнтāс.

Людмила Хомляк па Анна Ганерт «Петущ, Петущ, кумие» ущхўль ар арисāңāн.

Нāх вошāң шуши ёх мосты Югра мўев олāңāн хурамāң лўңтарāt лўңātсāt.

«Ёмвош ёх» тāхи (кāща нē: Фаина Иштимирова) нēңāt, нарāсты хā Владимир Меров па Тюмень вош эвāлт юхтум «Хәс» нēмпи тāхи (кāща нē: Любовь Собянина) Югра па Ямал мўвнāн олāңāн хурамāң арāt арисāt, стихāt лўңātсāt, яксāt. Вантэ, ван хāтлуп тылāщ 10-мит хāтлāн Югра па Ямал округāн тывум пура вўш эвāлт 95 ол постāсы.

Тām фестиваль пурайн Нāх вошāң па мойң мир Тюменской увāс мўев

Нявремāt хāнщāң лēмāтсухāt альāt

шуши мирāt арāt хāлāнтсāt па якāt вантсāt. Щи тумпи вандтупсыйн мосты утāt лātты щир вāс. Тāmāщ ёмāңхātл пурайн арсыр хуятāt, якты-ариты тāхет ёх вāйтантыйллāt, арсыр верāt олāңāн путāртлāt, итэх верātа вәндтыйллāt.

Юхи хāшум артāн тām ёмāңхātла юхтум кашāң ариты-якты, нарāсты хуята ишāкты непек мāсы.

«Опращлўв тўр сый Югра мўев сām хуца»

нēмпи фестиваль лāщāтум ёха ям вўща ясāң китлўв па шеңк лāңхалўв, лēлн елды ищиты щи әмща тām ёмāңхātл ат лāщāтсы!

Наталья Есаулкова ясāл щирн, тām фестиваль елды кашāң ол лāщāтты питлы. Тыв арсыр вошāt, кāртāt эвāлт ариты-якты мир вохты питлыйт.

Путāр хāншāс:
Людмила Гурьева

Т.А. Молданова хурамат олаңан путартал

Ванлтупсийн арсыр хурамач сэхат шивадаты рэхас

Ханшет мухты йис щират уша паватты рэхл

Мәнум ол юхи хашум тылашн «Мүв-Авәт па Ханнехә» йис пур-мәсәт шавиты хотн шуши мир хәншәт олаңан путәр вәс. Щи путәр исторической наукайт кандидат, этнограф не Татьяна Александровна Молданова тәс. Лүв имет сэхат хәншетн хәншты вер олаңан путартас.

Т. Молданова лупас, хути дәмәтсухат хәншетн хәншты вер катра йис пурайт вүш эвәлт верты олңитсы. Щи хәншет хән-ты па вухаль мир пәта арсыр щират тайлдат. Кашаң хәнши лүв лыпи нумас, лүв юкан щир тайл. Татьяна Александровна нухас хәнши олаңан пу-

тартас, хути щит әнтә тәп тәм вой хурас хәншия пунсы, тәм хәнши мухты шуши мират дыв вәлупсәл па йис культура щирдал па мира ванлтәлдал.

Хәнты рүщ философ па учёной хә Павел Александрович Флоренский, мәта хә ХХ-мит йис олңитум пурайн вәс, лупас,

хәншет щимәщ әр тайлдат, мәта утат хуват йис вәлупсы щират кәлдат па щит мухты хәннехуятат хуши йилуп нумсәт, йилуп кашат тывдат.

Вәйтантупсыя юхтум хуятат уша версәт щи хәннехуятат олаңан, хуйтат арсыр хәншет нух вантсәт па щи олаңан непекайт

хәншәт. Щиты мет олаңан Наталья Фёдоровна Прыткова нем лупды. Лүв увас мират дәмәтсухат па хурамат олаңан уша верты питас. Щәлта Надежда Васильевна Лукина хәтл етты пеләк хәнәт олаңан айкеләт кәншәс. Ольга Михайловна Рындина вухаль мир культура веррат нух вантас. Аксана Александровна Богордаева иса щи верат ийха әкәтсәл. Валерий Николаевич Чернецов Увас мират хәншәт классификация щирн ләщәтсәл. Сергей Васильевич Иванов «Орнамент народов Сибири, как исторический источник» непекайт хәншәс, хута ванлтәсәл, муй арат ар хәнши вәл па кашаң хәнши лүв щир тайл. Лүв хәншәс, хути молад хәнши нух вантты па хути молад щит ентты.

Тәм вәйтантупсыя юхтум хуятат уша версәт, муйсәр хәншет хәнты мир катра йис вүш эвәлт ентсәт, муй щирн сэхат хурамтсийт. Дыв уша павәтсәт, хути хурам унтасн уша верты рэхас, мәта мүй эвәлт, муйсәр рәт эвәлт тәм муй тум не вәс.

Тәмәщ ванлтупсәт мүйеца молад, щи унтасн увас мират йис культура верат уша йилдат па елды хәщдат.

Путәр хәншәс:
Надежда Вах

Н. Вах верум хурат

Хӕнтэт па юрнӕт хӕншум хурӕн вандтупсы версы

Ван хӕтлуп тыдӕщ ветмит хӕтӕлн Ёмвошн Г.С. Райшев хурӕт хӕншум хӕев шӕнӕт хотн «Легенды Ямала» немуп хурӕт муй хӕннӕхӕ па вой-хӕл хурасӕт вандтупсы версы. Щимӕщ вер немасыя Югра мӕвев кӕщайт лӕщӕтсӕт па мӕң округ мӕвнӕлӕв ин 95-мит ол лувата ювум ёмӕхӕтлӕнӕна постӕсы.

«Легенды Ямала» хур

М.С. Козлова вӕща ясӕн путӕртӕл

Мет олӕн пӕш Югра мӕвев хуца Ямал мӕв хӕнтэт па юрнӕт хӕншум сыр-сыр хурӕн вандтупсы тӕта пӕншсы. Тӕм вандтупсийн ши хӕйт-нӕнӕт тӕңширӕна хӕншум хурӕт, ёшн тӕса лӕщӕтум ар вой-хӕл хурасӕт вӕсӕт, щит Надежда Михайловна Талигина – историческӕй наукайт кандидат па Россия мӕвев художникӕт Союз не, щӕлта Геннадий Ефремович Хартаганов – хӕннӕхӕ па вой-хӕл хурасӕт верум па Россия мӕв художникӕт Союз шӕнӕт хӕ, Игорь Лемович Худи – хӕннӕхӕ па ищи вой хурасӕт верты па Россия мӕвев художникӕт Союз хӕ, Леонид Алексеевич Лар – исторической наукайт кандидат па Россия мӕв художникӕт Союз хӕ.

Тӕм хурӕн вандтупсыя юхтум хуятӕт едпийн Пул-навӕт вошн Ямал мӕвн И.С. Шемановской немуп йис пурмӕсӕт шавиты хот кӕща Виктория Самсонова онлайн щирн айкелӕт

верӕс. Лӕв лупӕс:

» Ван хӕтлуп тыдӕщ 10-мит хӕтӕлн мӕң округ мӕвнӕлӕв 95-мит ола ювум хӕтлӕт постӕлӕт. Щит пӕта мӕң тӕта нумӕс версӕв па «Легенды Ямала» вандтупсы Югра хуца лӕщӕтсӕв. Шив мӕң 30-кем тӕса верум пурмӕс па хурӕт китсӕв. Щит Надежда Талигина, Геннадий Хартаганов, Игорь Худи па Леонид Лар хӕншум хурӕт па пурмӕсӕт.

Ямал мӕв хӕннӕхуятӕт хӕншум хурӕн вандтупсы кӕщӕя Ёмвошевн Россия мӕв художникӕт Союз не Наталья Фёдорова – вӕс. Лӕв путӕртӕс:

» Хути ин мет олӕн пӕш Ямал мӕв хурӕт хӕншты ёхлӕв вандтупсы тӕта лӕщӕтсӕв.

Мосл ши пӕталупты, тӕм хурӕт хӕншты па пурмӕсӕт вертыхӕйт-нӕнӕтшӕнкӕма хӕнты муй юрн мирнӕн вӕлупсы щирӕт вӕйтлӕл. Тӕмхӕтл верум вандтуп-

Н.М. Талигина. В. Енов верум хурӕт

сы па мӕң Ёмвошн вӕлты хӕннӕхуятлӕва мосл. Ши унтасн дыв вӕлупсы щирӕтн еша аршӕк айкел шуши мир хурӕт хӕншты хуятӕт эвӕлт уша верлӕт.

Юхи хӕшум пурайн округев культура департамент тӕхи кӕща не Маргарита Козлова лупӕс:

» Тӕм хӕтлӕтн Ямал па Югра мӕвнӕн 95-мит ола питум ёмӕхӕтлӕнн порилӕлнӕн. Ши пӕта тӕм ӕмӕщ хурӕн па тӕс пурмӕсӕн вандтупсы хӕннӕхуятлӕва шӕнк мосл. Мӕн, вантӕ, «Сот-

рудничество» поступсы щирӕтн кашӕн пӕш кӕтӕвн рӕпитты питсӕв.

Югра мӕв шуши мирӕт лавӕлты тӕхи кӕща не Людмила Алфёрова айкел тӕта па верӕс. Лӕв путӕртӕс, хути мӕң округнӕлӕв тӕм пӕш 95-мит ола ювум хӕтлӕл постӕлӕт. Па тӕмӕщ хурамӕн па ӕмӕщ хурӕн вандтупсӕт мӕнӕва шӕнк мослӕт па щитӕт елды лӕщӕтты рӕхл.

Путӕр хӕншӕс:
Владимир Енов

Ар ол нывремәт пила рәпитәс

Ас хәлтытылҗ 16-мит хәтлән хәнты не Галина Михайловна Молданова 75 ола йис. Лүв 32 ол мәр Нуви сәңхум район Ваньшавәт кәртән нывремәт хәтл мәр тайты хотн кәща неңа рәпитәс.

Галина Михайловна Сүмәтвош районән Шуил ай кәртән вән хәнты семьяйн 1951-мит олн сема питәс. Аңкел Мария Ивановна (эви опраш нәмл Молданова) Ваньшавәт кәртән енмәс. Ащел – Михаил Семёнович Куриков – вой па хұл велпәсләты хәя вәс.

» Ма Ас хәлты тылҗ 16-митн сема питсум, тәп шеңк ишки хәтләт вәсәт. Щирн ащемн тәп меләка ювум юпийн Полнавәтвоша тәсаюм, дәлн непекәт верты. Непекн хәншман вәл, ма Ас хәлты тылҗ 24-мит хәтлән сема питсум, щирн кәт җмәңхәтл тайлдум, – няхман лупийл Галина Михайловна.

1954-мит олн Куриковәт хоттел җх Полнавәт воша вәлтты касәлсәт. Щи олн иса ай кәртәтн вәлтты колхозәт – Шуил, Мошәм, Паштәр – Полнавәт вошн Фрунзе нәмпи и вән совхоза пи-дәтсыйт.

» Ащем имухты партия лунҗәс. Лүв совхозн вой па хұл велпәслуман рә-питәс, лүң пурайн турн ләшәтәс. Аңкем ищи сов-хозн рәпитәс. Лүв турн хәра мәнл. Мәнәм пәнән вуйләслә, онтупа пундәлә, ухшамн ләп лаңкләлә па юх нүва ихәтләлә. Ма улдум, лүв турн сәвәрл.

Галина Михайловна Владимир апщел, эвеңд па хилыдал пила

Щәлта 1972-мит олн лүв рыбкоопн нянь верты тә-хийн рәпитты питәс, щиты 60 ола ювмәл вәнты рәпитәс, – лупәс Г.М. Молданова.

Аңкел-ащел ихушъяң ныврем тайсәңән, кәт ныврем ая вәлман әнтәма йисәңән. Галина мет вән эвия вәс. Аңкел рәпитәс, щирн лүв апщилал пелды вантман иса вәс, анәт-сәнәт лүхитәс, ләмәтсук пәсәс, ләтут кавәртәс, мет ай апщилал садик хота тәтылсәл, вәншәк апщел пила и пәсанән омәсман ийха урокәт версәт. Лыв иса Полнавәт вошн әшколайн вәндтылсәт.

Щи олаңән Галина Михайловна лупәс:

» Ма нулевой класса мәнсум, аэропорт пүнәлн әшколаев вәс. Ма щи пурайн интернатн вәсум. Мүң Александр Данилович Обатинән вәндтәсыюв. Вәндтәты хуятлам эвәлт ин тәп Александр Данилович Макеев па Матрөна Ивановна Ким хәшсәңән. Әшкола етшуптумем юпийн 1967-мит олн ма

җмвоша педагогической училищя вәндтылды мәнсум, щи пурайн 16 ола тәп йисум. Щәта кә-щя Георгий Тарасович Величко вәс. Хәлум ол вәндтылсум, дошкольной отделенияйн хәлум группа вәс. Мүң общежитияйн вәсүв, и хот йитн яң эви улсүв-холсүв. Мүң кимит нартупән вәсүв. Щәта кашәң хәтл кәр әлты мосәс. Мүң дежурства щирн кәр әлсүв, камн ар тūt юх вәс, щитәт етн пурайн юхи тәты мосәс, дәлн еша ат сорәлсыйт, хәлзәт хәтлән вәндтылмев юпийн кәр әлсүв. Кина вантты хушап тәп мет сыстам хот йитн вәс. Щирн мүң омәсты пәсан вүлүв па щи хот йитн щи вантлүв.

1970-мит олн Галина Михайловна вулаң непек җша павтәс па Сүмәтвош районо хуша юхтәс. Лүв Ваньшавәт кәрта нывре-мәт хәтл мәр тайты хота рәпитты китсы.

» Ваньшавәта юхәтсум, щит рүва хонәңән омәсл, рүвайн вән нохәр юхәт җнумсәт. Етн нуви тūt мәсы тәп щи пурайн, хән

колхозн мис хотн җсум йиңк эвәлт мис вуй верты мосәс. Щәлта нуви тūt әнтәм вәс. Тәл пурайн, хән хәтләт шеңк вана йилдәт, нуви тūt ат вәнты хәтләс. Ма яма нәмләм, 1971-мит олн күлуп хотн Ас поттытылҗ 7-мит хәт-лән етнхот вәс. Дмитрий Лукичев парторганизация секретаря вәс, лүв етнхот олңитыйн доклад лүңтәс. Күлупн иса пәтлам, пәсанән карасин лампа омәсман вәс. Щиты иса кәртәң хуятәт лүвты хәләнтман рома омәсәт. Щи юпийн етнхот вәс, мүң арәт ари-сүв. Щи пурайн колхоз кәщя Егор Васильевич Лоскутов вәс, – лупл Галина Михайловна.

Олаңмит олаңтн лүв вос-питателя рәпитәс, ух неңа щәта Лидия Григорьевна Шитик вәс. Мария Ива-новна Гришкина пурмәсәт пәсәс. Домна Ивановна Бессонова кәр әлдіс. Щи пурайн садика 30-кем ныврем яңхәс. Хот шеңк катра вәс, җхәтшәк йилуп хота касәлсәт, щив 50-55-кем ныврем яңхәс. 1974-мит олн Галина Ми-хайловна нывремәт хәтл

мър тайты хот кэщяя паватсы. Лүв лупл:

» Ши пурайн Надежда Денисовна Молданова ищи вулаң непек ёша павтас па мўң кэртэва рэпитты юхтас, лүвищи ар ол нявремат лавалман па вэндтуман рэпитас. Мария Николаевна Эмелева лэгут кавартман вэс. Ши юпийн па айлат неңат мўң хотэва рэпитты юхатсат – Анна Валерьевна Кондина, Руфина Прокопьевна Гришкина. Юлия Петровна Гындышева нявремат лекщитман ар ол рэпитас. Щата күтэвн иса пурайн лэхсәңа вәсүв. Кәр әлты мосас. Түт юх хотэва ийха тәтьдясүв. Тәл пурайн шеңк ишки хәтлән садик хотэв ән рэпитас. Лўң пурайн кәртәпка омәссүв, мўв хәрн мәсыюв, щата кәртәпка енмәлсүв, ләдн тәдн нявремат лапәттү. Оләңмитнявремат, мәтайт ма вэндтуман па лавалман рэпитсум, щит Нэля Григорьевна Печерская, Елена Кирилловна Гындышева, Илья Васильевич Молданов, Олег Ильич Молданов, Евдокия Ксенофоновна па Наталья Ксенофоновна Молдановнәң, Виктор Павлович Молданов па па ёх.

Ийха ки лўңәттү, Галина Михайловна Молданова 32 ол Ваньшавәт кәртән садик хотн рэпитас. Ши арат ол мәр ар кәртәң няврем ши хота йңхәс. Лыв иса Галина Михайловная вән пәмәщипа лупләт.

» Ма хуцәма садика йңхум хуятәт пидә ин вәнты путәртлүм. Нуви сәңхум воша ки юхәтлүм, мәнәма нәтләт. Сема питум ёмәңхәтләма йм па тәпәң вўща ясәт китсәт. Хән щит вантсум, сәмем иса хошума йис, – лүв лупас.

Мосл лупты, Галина Михайловна апщидәл ищи лүвела вән пәмәщипа ясәт лупләт, хути лүв әңкелә-ащелә лывты енмәлты нәтас. Лыв иса йм тәхетн вәнлтийдсәт, вулаң непекәт ёша павәтсәт, йм тәхетн рәпитләт. Лыв олцелн лүв щиты путәртас:

» Ма юпемн Прокопий сема питас. Лүв Нижний Тагил вошн токарь хуята вәнлтидәс. Щәлта Володя Тюменской университет етшуптас. Лүв округевн йма вәды, экономической наукайт тохтура вәл. Людмила апщем Тюменской сельско-хозяйственной институтн вәнлтидәс, Надежда апщем ищи щата вәнлтидәс. Валерий Тобольской рыбтехникум хуца ихтиолога йис. Эдуард – метайапщем, лүв Поднавәт вошн Чуэльско-Ветляховской община кәщяя вәс. Поднавәт вош питәрн миррўтьщәтытәхи омсәс, щата кәщяя вәс. Интәм иса апщидәм эвәлт Владимир Михайлович Куриковтәта Ёмвошн вәл, Надежда Михайловна Кудрина Ёмвош районән Елизарово кәртән вәл. Людмила Михайловна Курикова Поднавәт вошн вәл. Нйәл хуят хәщсүв.

Мосл лупты, Галина Михайловна икия Ваньшавәт кәртән 1972-мит олн мәнәс, щит хәнты хә Николай Герасимович Молданов. Икел колхозн рэпитас, оләңмит олән – нуви түт мәты хотн, щәлта лўң пурайн «сороковка» түтәң хопн мис пәсты неңәттәтьдюман рэпитас. Әхәтшәк вәнтән түт юх сәвәрман вәс.

» Щит лавәрт рәпата, тәл пурайн атл-хәтл рәпитсәт. Лүв пиләда Николай Романович Юрьев, Андрей Григорьевич Кондин

Г.М. Молданова хоттел ёхләл пидә айлат пурайн

Галина Михайловна рәт ёхләл күтн, 2021-мит олн

рәпитсәңәң. Әхәтшәк лүв пиләда Сергей Васильевич Молданов па Иван Владимирович Гындышев түт юх ләщәтман вәнтән вәсәңәң. Вантэ, сыры колхозн рэпитты иса ёха, пирәщ хуятәта түт юх тәты мосас. Шеңк ишки хәтлән лывела ищи рәпитты мосас, – лупас Галина Михайловна.

Пилңән хәлүм няврем енмәлсәңәң. Александр вән пухән әнтәма йис, икел ищи әнтәма йис. Светлана эвән Ёмвошн округ мир творчества хотн ар ол рәпитл, кәт няврем енмәлдәл. Екатерина эвән ищи Ёмвошн ар ол налоговой хотн рәпитл, и пухие енмәлдәл. Щирн 2010-мит олн Галина Михайловна Ёмвоша эвеңәл хуца вәдты касләс. Тәта ай хиләңәл енмәлты нәтас. Ин дын 15 ола йисәңәң.

Галина Михайловна Молданова ар ол нявремат лавәлты вера мәслэ, щирн ин айлат ёха щимәщ йм ясәт лупас:

» Айлат ёха лупты ләңхалум, ләдн лыв рәпатаел пелды сәмәңа ат вәсәт, ай нявремат мосман па сәмәңа ат тәйсәт, ши юпийн пушхиет лывты ищи мосман тайты питләт. Па ләдн мўң мўевн етәр хәри иса пурайн сыстама ат вәс, иса мирәт күтәлн ләхсәңа па йма ат вәсәт!

Мўң, «Хәнты ясәң» гәзетайн хәншты ёх, Галина Михайловная сема питум хәтләл пәта тәпәң ясәт луплүв! Хоттел ёхләл пидә кашәң, хәтл тәлаңа, йма, уяңа-пищәңа, Тәрум ащийн лавалман ат вәлләт!

Путәр хәншәс:
Надежда Рагимова

Нявремәт юнтты пищәт олаңан мирхот

Т.В. Волдина, Н.А. Мешалкина па В.С. Банк. Н. Краснопеева верум хур

Ас-угорской институтн кәча не Виктория Сподина ястас:

» Татьяна Владимировна Волдина нявремәт вәндәтәты щира шеңк мосты вулаң «Этноигроотека» вер верәс. Тәм вер щирн ин округевн вән вошәтн, ай кәртәтн «Нумсәң юнт» тәхет рәпитләт.

Ас-угорской институтн рәпитты исторической наукайт кандидат не Татьяна Волдина-Ледкова путрәд «Шуши мир юнтты верәт па юнтутәт нявремәт тәм йисн едлы вәлты пищәта вәндәләт» олаңан мәнәс. Лүв ястәл:

» Шуши мир нявремәт юнтупсәт па юнтты утәт олаңан учёной әхтәп XIX-мит нәпәтн хәншты питсәт. Щит вұраңан ар вер дерәт тәруптәсдәв. Тәм йисн тәп Ас-угорской институтн нявремәт юнтупсәт па юнтты утәт олаңан туңа-щирәңа нәпекәт хәншты питсәт. Шуши мир юнтутлаң шеңк нумсәңәт, нявремәт щитәтн вәна йитәд вәнты вәлты пищәта вәндәтәлдәт.

«Тухләң вой», «Сорт ух», «Ущмарәң вухсар», «Савнә

күр», «Вет лов тынуп юх», «Щол», «Кев юнт» шуши мир юнтупсәт па ар юнтәт нематериальной культурной наследия реестра хәншдайт.

Владимир Семёнович Волдин немуп «**Центр коренных народов ханты**» (ЦКНХ) тәхи па Ас-угорской институт тәм юнтәт щирн хурамәң киникайт хәншәт, ләдн мир тәм нәпекәт хұват юнтты ат вәндәтәлсәт. Тәм ЦКНХ кәча неңа Татьяна Волдина вәл па лүв пиләдн Виктор Банк, Екатерина Балина, Надежда Молданова па мултыкем айлат әх рәпитләт.

Щи юпийн па Елена Федотова ясәң вұс, лүв йис пурмәсәт шавиты «Торум Маа» музей хуши кәча неңа рәпитл.

Лүв ястәс:

» 2000-мит оләт вұш элты Касум мұвн Няrsa кәрт пусәдн нявремәт лүң мәр вәлты щира «Нумсәң әх» немпи кәрт верыдылұв. Мұң щи оләтн щий вохылысұв пирәщ хуятңан Екатерина Максимовна Лозямова па Зоя Дмитриевна Тарлина.

Ёмвошн ван хәтлуп тыләщн 12-мит хә-тәлн Ас-угорской институтн «Юнтты пищәт па юнтутәт нявремәт енмәлты пурайн мет мосты вер» ёңта пәсан верса.

Лын яма нявремәт юнтәт вәйтсәңән. Лын мұңев аканьләты, күсийн, «щол» арсырн юнтты пищәта вәндәсәңән. Мұң щи пурайн нявремәт пида рәпитты әх па вәндәтәлсұв. «Щол» юнтты вер нявремәт шеңк сәмәңа тәйсәл. Кашәң ол мұң «Щол» юнтупсийн кәсупсы верилысұв. Мұңев вәндәтәты вән хуятңан тәм юнтән шеңк тәсыева юнтсәңән.

Едлы рәпиттәв хұватн мұң сыр-сыр юнтты утәт верлұв. Мұң пиләва рәпитум Катя эви лүв аканят ёнтәс па акань лыпилаң мулты ариты пәнәкәшн верса, щирн аканят хәнты ясәңән ари-ләт. Татьяна Любавина лүв нявремәдәл кәша «пазлы» юнтты утәт верл. Шуши мир вәлты пищәт хура щий верлайт. Лүв щимәщ юнтты утәт верты щира немасыя верәнтты хот тайл. Ай нявремәт тәйты хотн па әшколайн рәпитты әх пида путремәсәт, ләдн вой-хұл, тухләң войт, сыр-сыр ай войт, вәнт юхәт щий па хурәт верты. Щи «пазлы» юнтты хурлаң хәнты, маньщи па сәран ясәңән хәншман вәлдәт. Щиты ай нявремәта әмәщ юнтты па рәт ясәл нумса пунты.

Вәншәк нявремәт вұ-раңан мұң щимәщ «пазл» юнтәт увәс мир велпәсдәты пищәт олаңан па версұв. Муйсәр вой-хұл па муй щирн мосл дывел мушәтты, муй щирн вұләт мосл әхлә кирты. Нявремәт пида мұң ай кина-роликәт версұв,

па щитәт вәнтман дыв яма ясәң па вәлты пищәта вәндәтәлдәт.

Мұң нявремәт пида ар моньш, йис путәр лү-ңәтлұв, вәндәлұв. Вән-шәк нявремәта мұң «Бродилки», «Пройди дорогой Ими хилы», «Путь Казымской Богини» немуп юнтәт версұв. Лывелә шеңк әмәщ тәм юнтәтн юнтты. Щирн йис путрәт яма нумса пундәлдәл.

Елена Терентьевна ар ол сәмәңа нявремәт пида рәпитмәл хұватн рәпатайл олаңан ар нумсәң ясәң путәртәс, щирн лүвел хә-ләнтты шеңк әмәщ вәс.

Тәм мирхота ясәң тә-ты щира Пермской мұв сәран неңәт юхтәйлсәт. Щит Ирина Баяндина, Вера Баталова, Людмила Зубова. Тәм неңәт дыв мұ-велн «Играй и узнавай» немпи вер версәт. Нявремәт юнтты сыр-сыр пурмәсәт, юнтты утәт пәнән тәсәт па щитләд олаңан мұңева ясәң тәсәт.

Ясәл сухнум юпийн ёңта пәсана юхтум әх пида дыв юнтты утәтн юнтсәт.

Тәм йисн шуши мир юнтты верәт тәруптәты питсайт, ям щи вәлләт тәмәщ әх. Лыв тәм верәт шавиман тайләләл па әх вәндәләт.

Путәр хәншәс:
Наталья Морозова

Увас мирев йис вәлупсы тәм йисн така тайты пәта арсыр йилуп пицәт мосләт. И шир пиц – щит хәнтәт па вухаль мирев кәсты верәт щира ләщәтты юнтты митрадал. Щи щира хуцты пәта немәсыя «Нумәс юнт» немуп проект верман вәл, щи ут ийха пилтәщман В.С. Волдин немуп арәң-путрәт лавәлды тәхи па ремәслайт Центр хот версәңән.

Йис «Нумәс юнт» нөмпи вәнлүтәты хәр па воштәл кәсупсы

Ас потты тыләшн 29-мит хәтлән ремәслайт Центр хот хуца вәйтантупсы вәс. Щит увас мирев нявремәт шолн юнтты йис верәт пәта әктәщсәт. Вухаль әх ясәңән щи юнтты вер немәтлә «туслы». Тәм әктупсы – «Нумас юнт» проект мухты верум вәйтантупсы, нявремәт па вәна йөвум әх йис хәнты па вухаль юнтты верәта па ушхүл митраята хуцты пәта.

Мастер-класс верумн әкмум әх и щирелн вәнлүтәтәт, муй вүрн юнтты, кимәт щирела па увас мирев юнтты щирәт ләщәтум йис нумсәт уша версәт.

Тәмәщ юнтутән тәм-хәтл хот хәрийн юнтсәт – йис хотн щит нурийн юнтылсәт, нюки хотәтн па щит вүлы сух әхтыйн па турн эвәлт сәвум тәхрәт па ләпет әхтыйн. Тәмхәтл, хән мүн, кәрәщ пәсанәта вәнлсүв, хот хәрийн юнты пицевн йис әхлүв вәлупсыя нумәслүвн щи керәтләюв.

Вәйтантупсы хәрн мирев шол туслы юнты утн юнтсәт па щи мултаса ванлүтәсы, муйсәр йис юнтутәт па вәсәт: йистелн шолн юнтсәт, «Вет лов тынуп йох» немуп юнтут вәс, арсыр йох щүңкәт эвәлт «Туман» әкәтты вер па арсыр верәт вәсәт.

Тәм юнтутәт йистелн

▲ Нявремәт шолн юнтләт. П. Молданов верум хур

икетн вердайт – дыв рәпитләт йох пила, лүв па оңәт пила, имет дыв хуцы эвет пила аканьләсәт.

Тәмәщ кәсупсы ләщәтум неңев Надежда Богордаева-Молданова пүтәртәс:

» Нявремәта мет әмәщ вәс йис юнтутәт еша вүты: щит нюки, лүв, вүлы оңәт эвәлт верум утәт. Щитәт мухты дыв уша верләл, муй вүрн йистелн увас мир нявремәт юнтсәт.

Юнтты олңитты елпийн еха ушәң щира пүтәртәс, муй вүрн юнтты мосл. Кәт минутин аршәк шол еша павәтты мосл, сыры ям пеләк ешн, щәлта па пүва пеләк ешн. Вәна йөвум хәннехуятәт шол кәт луй кәтн күтн катәлдәт ки, щи вер яң поса лүңәтлә. Юнттыйн пилды шоләт ки катәлдән, тәп щирн нәң

шоләңа йилән, щи шол нәңена вүлән, па и пос щира лүңәтлә.

Айшәк нявремәт пәта шол юнтут кенәшәк верман вәл, еш әхтыя пунла, щәлта па еш пәтыйн катәллә. Щиты юнтман нявремәт ешәләл апрәңа йиләт.

Юнтты ут хәрн нявремәт пасыр митраята па хуцдайт. И митра немл – «пилды шол». Нявремәта ванлүтәлы, муй вүрн пилды шол «пил кәншәл». Пиләң шоләт кашәң лүв кәтн күта катлуптәлүйт, щәлта па кәтна ортдайт. Митра ванлүтәты хуятәв мәтты пиләң шоләт тайл. Щәлта щи лупл: «Пилды шол тыв юва, пилды шол пил кәнша». Пиләң па пилды пицәт – щит йис хәнты митрайт, йис хәнты верәт.

Ван хәтлуп тыләшн 6-мит хәтлән ремәслайт Центр хот хуца нявремәт

әкүмсәт шолн юнтты щира, щит дыв вош тәл кәсты тәхия ләщәтйилсәт. Тыв юхәтсәт арсыр нәпәт нявремәт, дыв әңкидаләцидал ищи юхәтсәт, щит пәта иса еха әмәщ вәс.

Ван хәтлуп тыләшн 13-мит хәтлән кәсупсы щи верса. Тәмәщ кәсупсы кимәт пүш тәм вошн верса. Мәнум оләтн округев луват кәсупсы вәс – округев арсыр мүй сүңәт эвәлт мир тыв юхтылсәт, юкан щира па команда щира кәсты пәта.

Кәсупсы етшум юпийн нух питум ехлүв ишәк непекәт еша павәтсәт, ремәслайт Центр хот ищи ишәк непекн юхәтса, щит Кекуре вош, учительской хот ух тәты ими эвәлт. Дыв ийха «Орс да тәд (Юнта па уша вера) вер хуца рәпитмел пәта. Щи проект верты пәта тәм ех президентской грантәт Фонд эвәлт мосты арат вух еша павәтсәт.

«Нумәс юнт» проект мухты кәл, йис хәнты па вухаль мирев юнтутәт тәмхәтл вош хәрн вәлты миревн вана вүсыйт па кәсты щирн ләщәтсайт.

Тәмхәтл йис верәт – щит ех рүтыщәты пицәт, кәсты пицәт па хотәң ех яха әктәщты верәт.

Путәр хәншәс:
Пётр Молданов

Йис верат лыдаң шив: шуши мират хоттел, ёх катра пурмасат

Вертуган, неңат ишак непекайн мойдасыйт. Н. Вах верум хурат

2025-мит олн ван хатлуп тыдашн хурат ханшты хә Г.С. Райшев немпи хотн «Йис верат лыдаң шив: шуши мират хоттел, ёх катра пурмасат» немпи ванлтупсы пүншы. Там вер Югра мўев 95-мит ола ювум пата па Югра мўв вертуган, ёх тахи 30 тала йиты пата лэщатсы.

Там ванлтупсыин мўн увас па хатл етты пелак хантэт па вухаль мир катра йис пурмасат шивалаты веритсўв.

Там ванты шавиман па лавалман тайты йис пурмасат, мата утат опрашдалн ханты версийт па тайсийт, тив эвилалн па хилнедалн тэсийт. Шит Нуви сәңхум район эвалт Руфина Прокопьевна

Гришкина, Сўматвош район эвалт Ираида Дмитриевна Макарова, Галина Михайловна Курганова, Альбина Васильевна Новыхова Ёмвоша юхатсат.

Ванлтупсыя юхтум мойң ёх ешалт вўща яснат путартсат: шуши мират Ассамблея кәща хә, округ Дума депутат хуят Еремей Айпин, Югра мўв

культура департамент кәща не Маргарита Козлова, Москва хон вош эвалт этнолог ими Ольга Балалаева, округ Ремёслайт хот кәща не Марина Кабакова па Югра мўв вертуган, ёх тахи ух не Надежда Богордаева-Молданова.

Мойң мир ешалт Марина Сенгепова па Тэк карт эвалт юхтум «Ас

ёх» тахи неңған Галина Курганова па Ираида Макарова арисат па яксат.

Щалта округ культура департамент кәща не М. Козлова вертутан хуятата тынан мойдупсат па ишак непекайн мойдас. Губернатор нем премия Н.В. Албина (Саранпауль), В.Ю. Кондин (Ёмвош), А.А. Ерныхов, Т.Ф. Ерныхова па Н.А. Тасманов (Касум) еша паватсат.

Ищиты там етнхотн Каюково карт эвалт юхтум хә Андрей Каюков «Яун Ики мўв» немпи хураң ванлтупсы пүншы. Лўв пилэда Ёмвоша Юган хантэт община кәща не Людмила Когончина юхтыдас. Андрей Каюков рат мўвл хурасат хура вўслэ па ши хурат эвалт там ванлтупсы лэщатсы.

Кимит хатл па «Семейные коллекции обских угров: особенности и подходы» немпи ванлтаты хәр версы. Ши мирхотн путартсы, хутыса катра пурмасат шавиман тайты мосл, ладн ханты айлат еха хайты.

Мосл лупты, хуты там ван вер округев культура департамент грант вухат унтасн лэщатсы.

Путар ханшас:
Надежда Вах

Андрей Каюков мойдасы

И.Д. Макарова па Г.М. Курганова

Р.П. Гришкина па В.Ю. Кондин

Нянь еңта пöталые

▲ Н. Кузнецова

Имеңан-икеңан вусңан. Ики имел элты вохал:

– Ай нянь вера!

Имел юхлы ястäl:

– Муй элты верлум? Лант äн тайлум, саккар-сул äн тайлум, нэмöлды äн тайлум.

Икел ястäl:

– Нäң ампара яңха па нурумн мöлды кәнша! Мöлды вуйтдän.

Ими лэщäтылдäс па ампара мәнäс.

Нурум хуца тывелт-тухелт вантäс, еша лант вуйтäс, саккар вуйтäс, сул вуйтäс. Нянь еңта пöталые верäс. Щäлта ишния пöнсäлэ, нумäсл, ат омäсл. Нянь еңта пöталые олäс, олäс, щäлта омсäс, омсäс па хотхäрия ил навäрмäс. Ов хöща мәнäс, ким этäс па вунт хöща ши мәнäс.

Хäтäтьдийл, хäтäтьдийл нянь пöталые, лүв хöщеда шовäрлэ этäс. Шовäрлэ лүвела ястäl:

– Нянь еңта пöталые, нянь еңта пöталые, ма нäңен ёхи лэлэм.

– Мäнэм ал лэвэ! Ма нäңена арэм ши арилдэм.

Нянь еңта пöталые ариты ши питäс:

– Ма нянь еңта пöталые, ма нянь еңта пöталые,

Ма лант элты верум öт,
ма саккар элты верум öт.
Ма щäщем элты мәнсум, ма
щäтьщäщем элты мәнсум.
Па нäң элтэна, шовäрлэ,
ищи мәнлум.

Нянь еңта пöталые елды пела ши хäтäтьдюдан мәнäс. Мäнл, мäнл, хäтäтьдийл, хäтäтьдийл па лүв хöщеда вүды пöрты вой этлийс.

Лүв ястäl:

– Нянь еңта пöталые, нянь еңта пöталые, ма нäңен ёхи лэлэм.

– Ал лэвэ! Ма нäңена арэм арилдэм.

Нянь еңта пöталые ар ариты ши питäс:

– Ма нянь еңта пöталые,
ма нянь еңта пöталые,
Ма лант элты верум öт,
ма саккар элты верум öт.
Ма щäщем элты мәнсум,
ма щäтьщäщем элты мәнсум.
Шовäрлэ элты мәнсум,
Па нäң элтэна, вүды пурты вой,
па мәнлум.

Па хäтäтьдюдан нянь пöталые юш хүват ши мәнäс.

Хäтäтьдийл, хäтäтьдийл, лүв хöщеда мойпär ики этляс па ястäс:

– Нянь еңта пöталые, нянь еңта пöталые, ма нäңен ёхи лэлэм.

– Мäнэм ал лэвэ! Ма нäңена арэм ши арилдэм.

Нянь еңта пöталые ариты ши питäс:

– Ма нянь еңта пöталые,
ма нянь еңта пöталые,
Ма лант элты верум öт,

саккар элты верум öт.
Ма щäщем элты мәнсум,
щäтьщäщем элты па мәнсум.
Шовäрлэ элты мәнсум,
Вүды пурты вой элты мәнсум.
Па нäң элтэна, мойпär ики,
па мәнлум.

Па елды нянь еңта пöталые мәнäс. Хäтäтьдийл, хäтäтьдийл, лүв хöщеда вöхсар имилэңки этляс:

– Нянь еңта пöталые, нянь еңта пöталые, ма нäңен ёхи лэлэм.

– Вöхсарлэ, мäнэм ал лэвэ, ма нäңена арэм арилдэм.

Нянь еңта пöталые ариты ши питäс:

Ма нянь еңта пöталые,
ма нянь еңта пöталые,
Ма лант элты верум öт,
саккар элты верум öт.
Ма щäщем элты мәнсум,
щäтьщäщем элты па мәнсум.
Шовäрлэ элты мәнсум,
Вүды пурты вой элты мәнсум,
Мойпär ики элты мәнсум,
Па нäң элтэна,
ушмарäң вöхсар имие,
па мәнлум.

Ушмарäң вöхсар имилэңки елды ястäl:

– Ма атма хуллум, ма пирща йисум, нäң ма нёлэм хöщи навäрма!

Нянь еңта пöталые, öды-мöды нянь еңта пöталые навäрмäс, вöхсар ими «ам» па лавэмäслэ. Нянь еңта пöталые щикүш шаль, па муй верты?

Тэк мүв хäнты
путрупсыя тулмаштäс:

Надежда Кузнецова (Миляхова)

Мўв-йиңк олаңан ханшты хә

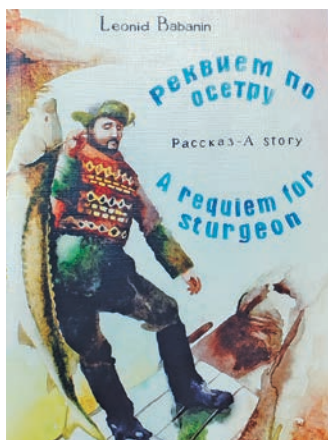
Ёмвошн ван хәт-луп тылашн 25-мит хәтәлн йис пурмәсәт шавиты «Торум Маа» музей хуши «Мир необъятного Севера» лўңтупсы вәс.

Тәм этн Леонид Леонидович Бабанин хәншум «Реквием по осетру» путәр олаңан мойң ёх хәләнтты юхәтсәт. Нижневартонской район Ларьяк кәртән сема питәс. Ин лўв Сўмәтвошн вәл, па тый Ёмвоша юхәтты ширд, антәм вәс, ширн карты кел, па телевизор хўват юхтум ёх пида путәртәс. Светлана Дядюн па Валентин Неттин тәм вәйтәнтупсийн Леонид Бабанин хәншум путрәл олаңан путәртсәңән.

Лўв тәм хәншум киникай, олаңан щиты ястәл:

» Ма ая вәдмем пурайн Юра апщем па ащем пида вән Ас хонәңән «Лебединский» ноптәлты панән лўң мәр хўл вәлпәслуман вәсўв. Ноптәлтәв пурайн мин Юра апщем пида кәт ләпн довалдлумн ёрт муй вот ишимурт, ащем па холуп есдәл. Ши пураятн пеләңа па нямәлтшеңкар вәс, нюр венша, сема, нюла лундәт.

Лўң мәр ноптәлты пана касум ёх щемьяйдал пида иши юхтыдысәт. Елисей Михайлович Ерныхов щемьяйл пида па мўң и пўңәлн хўл вәлпәслуман

Л. Бабанин хәншум киника вәсўв. Ма вәна ювмем юпийн и пўша нумса пилт, муй ширн мўң щәта вәсўв.

Ши пурайн сәх хўл ар вәс. Хўл вәлпәсләты ёх немасыя пәланән пундысайт. Тәм йисн сәх хўл иса шимла йис.

Елисей Михайлович мет олаң муштатум сәх хўдәлн немасыя йирпоры верл. Найдала-Вәртдала пойкшийл, ләлн вәлпәсләты верәт вән Ас хонәңән тўңширәңа ат мәнләт, па вәлпәсләты ёх тумтака ат вәлдәт. Леонид

Вәйтәнтупсыя юхтум ёх. Н. Краснопеева верум хурәт

хәнтәт вәлты сыр-сыр йис пишәт олаңан «Реквием по осетру» киникаялн хәншәс.

Елисей Михайлович Вулаң даль хәрн вәс. Даль юпийн Касум совхозн вўды лавәлман па хўл вәлпәслуман рәпитәс. Лўв Вулаң даль ветеран, така рәпитмәл сайн немл Касум совхоз почётной киникая хәншман вәл. Тәм вәйтәнтупсыя лўв эвәл Валентина Елисеевна Швецова (Ерныхова) юхтәс. Валентина ая вәлмәл пурайн ащелн-

әңкелн вән Ас хонәңа пәнән иши вуйлиса. Ши пура верәт иши яма нәмләлэ. Леонид Леонидович пида вўша версәңән па ноптәлты панән вәлум верәт олаңан яха путәртсәңән. Муй ширн йи пәсан олаңан сәх хўл па мухсәң епләң хошум йиңк ещсәңән, хўл вуй, сәх лытуп левман омсылысәңән.

Леонид Леонидович вән пәмәщипа ясәң Валентина Елисеевна ащела-әңкела ястәс. Тәмиты путәр хәләнтман вәйтәнтупсәв ши сухнәс.

Вәйтәнтупсыя юхтум мойң хуятәт

Елена Федотова, Людмила Гурьева, Раиса Решетникова, Александр Константинов, Галина Молданова Леонид Леонидовича ям вўша ясәт путәртсәт, ләлн лўв тумтак ёш, тумтак кўр, щўняңа елды ат вәс. Па ар тәмәщ әмәщ путрәт хәншәс, па ши унтасн ләлн мўң ар пўш вәйтәнтыйдсўв.

Путәр хәншәс:

Наталья Краснопеева

Ханты ясанг
(Хантыйское слово)
№2 (3686), 29.01.2026

Соучредители
Дума, Правительство
Ханты-Мансийского
автономного округа – Югры

Издатель
Департамент внутренней
политики
ХМАО-Югры

Редакция

ВРИО
главного редактора –
Рагимова Н.В.

Телефон (3467) 33-17-52(д.502)

Ответственный секретарь –
Вах Н.И.

Телефон (3467) 33-17-52(д.503)

Адрес редакции и издателя:

628011, г. Ханты-Мансийск,
ул. Комсомольская, 31
тел./факс (3467) 33-17-52 (д.510)

E-mail: gazeta@khanty-yasang.ru
Газета размещена на сайте
www.khanty-yasang.ru

Отпечатано:

ООО «Печатный Мир г. Сургут»,
ул. Маяковского, 14.

Индексы 04393, 54393

Тираж 2166 экз.

Заказ 243

Цена свободная

Газета
зарегистрирована
Управлением Федеральной
службы по надзору в
сфере связи,
информационных технологий
и массовых коммуникаций по

Тюменской области,
ХМАО-Югре и ЯНАО.

12+

Свидетельство о регистрации
ПИ №ТУ 72-00796
от 23 января 2013 г.

Мнение авторов публикаций
не обязательно отражает
точку зрения редакции.